

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန
တပ်ကုန်းမြို့နယ်၊ နေပြည်တော်

ရေဆင်းစပ်မျိုးနေကြာ ၁ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း

စိုးဝေကျော်

ဒုလက်ထောက်ဦးစီးမှူး

၂၇-၁-၂၀၂၀

နေကြာ (sunflower)

Scientific name: *Helianthus annus*

Family: Composite

Origin : North America

နိဒါန်း

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁၉၇၃ ခုနှစ် မှစတင်၍ နေကြာသီးနှံအား စိုက်ပျိုးခဲ့သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စားအုန်းဆီ၊ နှမ်းဆီ၊ ပဲဆီ၊ နေကြာဆီ နှင့် အသားငါးဆီများကို အများဆုံး အသုံးပြု စားသုံးနေကြပါသည်။ တစ်နှစ် ပျမ်းမျှ ဆီတန်ချိန် ၁.၂ သန်း ခန့်စားသုံးလျက်ရှိရာ တန်ချိန် ၈ သိန်းခန့်မှာ ပြည်ပမှ တင်သွင်းနေရပါသည်။ စားသုံးဆီ ဖူလုံရန်အတွက် ရေမြေရာသီဥတုနှင့် ကိုက်ညီသော ရေလိုအပ်ချက် နည်းပါးသည့် မြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ သီးနှံများ ပိုမိုစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်လိုအပ်ပါသည်။

နိဒါန်း

နေကြာသည်ဆီထွက်နှုန်း၄၆-၅၂%ရှိသဖြင့်အခြားဆီထွက် သီးနှံများ ထက်ဆီထွက်နှုန်း ပိုပါသည်။ နေကြာဆီသည်ကိုလက်စထရောမပါဝင်သော မပြည့်ဝဆီ ဖြစ်သောကြောင့် ကျန်းမာရေးအတွက် အထူးသင့်လျော်သော စာသုံးဆီဖြစ်ပါသည်။နေကြာသည်ရေလိုအပ်ချက်နည်းပါးပြီး မြန်မာနိုင်ငံ ဒေသအနှံ့စိုက်ပျိုးနိုင်သောသီးနှံဖြစ်ပါသည်။နေပြည်တော်တိုင်းဒေသကြီးတွင် နေကြာစိုက်ဧက(၅၄၁) စိုက်ပျိုးခဲ့ပါသည်။

ရည်ရွယ်ချက်

- ❖ အထွက်နှုန်းဆိုင်ရာ ရေးဆင်းစပ်မျိုး နေကြာ ၁ စိုက်ပျိုးဧက တိုးတက်စေရန်
- ❖ ရိုးရိုးနေကြာစိုက်ပျိုးမှုထက် ရေးဆင်းစပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ် ခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေ တိုးတက်စေရန်
- ❖ ဒေသဆီဖူလုံမှု တိုးတက်စေရန်၊
- ❖ ပြည်ပဆီတင်သွင်းမှု သက်သာစေရန်၊

ရေဆင်းစပ်မျိုး နေကြာ ၁ အရည်အချင်းလက္ခဏာများ

၁	မျိုးအမှတ်	ရေဆင်းစပ်မျိုးနေကြာ
၂	ထုတ်ဝေသည့်ခုနှစ်	၂၀၀၂
၃	အသက်ရက်	၈၀-၈၅
၄	အပင်အမြင့် (ပေ)	၄-၄.၅
၅	အပွင့်အချင်း (လက်မ)	၅-၉
၆	အစေ့ ၁၀၀၀ အလေးချိန် (ဂရမ်)	၅၆
၇	တပွင့်ပါ အောင်စေ့	၅၀၀-၉၀၀
၈	အထွက် (တင်း/ဧက)	၅၅-၆၀
၉	ဆီထွက်ရာခိုင်နှုန်း (%)	၄၈-၅၀
၁၀	ထူးခြားချက်	သက်လျင် ၊ ယိုင်လဲမှု ဒဏ်ခံနိုင် ၊ ရွက်ခြောက် ရောဂါဒဏ်ခံနိုင် ၊ OPV မျိုးထက် အထွက်နှုန်းပို

၂၀၁၉ ခုနှစ် စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်ဧက

မြို့နယ်

- တပ်ကုန်းမြို့နယ်

ကျေးရွာ

- ကြက်သွန်ခင်းကျေးရွာ

တောင်သူအမည်

- ဦးဝိုင်း

စိုက်ဧက

- ၂ ဧက

မြေအမျိုးအစား

- သဲနွဲ့

မိုးရေချိန်

- ၂၈.၉၄လက်မ

မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းစဉ်

- ❖ စိုက်ရက် - ၂၀.၅.၂၀၁၉
- ❖ မြေပြုပြင်ခြင်း - ထယ် ၁စပ် ၊ ထွန် ၂ စပ်
- ❖ ပင်ကြား x တန်းကြား - ၉ လက်မ x ၂၄ လက်မ
- ❖ မျိုးစေ့နှုန်းထား - A line (၃ကီလိုဂရမ် / ဧက)
R line (၁.၅ ကီလိုဂရမ် / ဧက)
(DAR တပ်ကုန်းခြံ)
- ❖ သားခွဲခြင်း - အပင်ပေါက်ပြီး ၁၀ ရက်သားတွင်
၁ကျင်း ၁ပင်ချန်၍ သားခွဲပေးရမည်။

မြေဩဇာကျွေးခြင်း နှင့် ရေသွင်းခြင်း

❖ မြေခံ

– နွားချေး ၂တန်

(၁၆:၁၆:၁၆) ကွန်ပေါင်း ၂၅ ကီလိုဂရမ်/ဧက

ယူရီးယား ၂၅ ကီလိုဂရမ်/ဧက

❖ စိုက်ပြီး ၂၀ ရက်သား

– ယူရီးယား ၂၅ ကီလိုဂရမ်/ဧက

ပထမအကြိမ် ရေသွင်းခြင်း

❖ စိုက်ပြီး ၄၀ ရက်သား

– ယူရီးယား ၂၅ ကီလိုဂရမ်/ဧက

ပိုတက်ရှ် ၂၅ ကီလိုဂရမ် / ဧက

ဒုတိယအကြိမ် ရေသွင်းခြင်း

စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်စိုက်ပျိုးခြင်း

မျိုးစေ့ချခြင်း

သားခွဲခြင်း

ကြားပေါင်းလိုက်ခြင်း

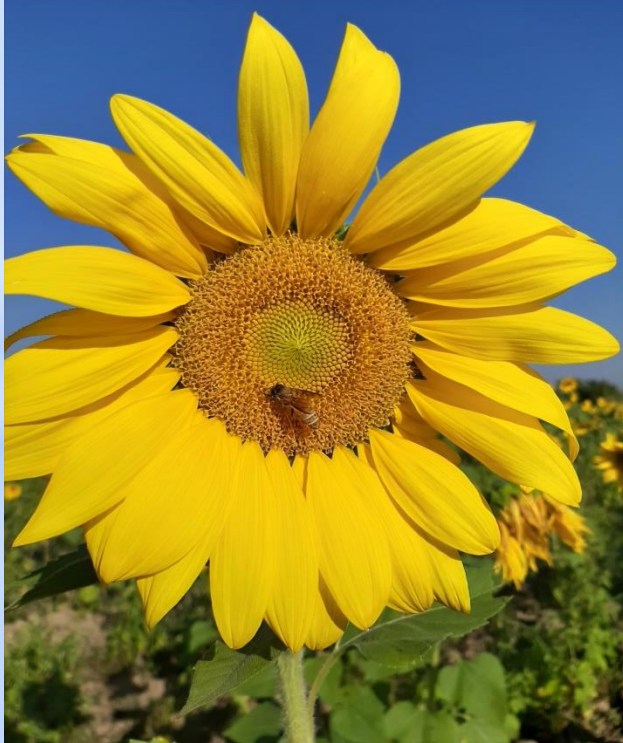
မျိုးကွဲပယ်ခြင်း

- ❖ စပ်မျိုးနေကြာသီးနှံတစ်ရာသီလုံးတွင် မျိုးကွဲပယ်ခြင်း(၈ ကြိမ်)
- ❖ အဖို နှင့် အမပင်တန်းထဲ၌ အခြား မျိုးကွဲများ နုတ်ပယ်ပါ။
- ❖ ရောဂါကျနေသော အပင်များ နုတ်ပယ်ပါ။

ရေဆင်းစပ်မျိုးနေကြာ ၁ ၏ အဖို နှင့် အမပွင့် ပုံသဏ္ဌာန်

A Line

R Line

ရိတ်သိမ်းခြင်း

- ❖ သက်တမ်း ၈၀ - ၈၅ ရက်တွင် ရိတ်သိမ်းသည် ။
- ❖ နေကြာပွင့် နောက်ကျောဘက် အဝါရောင်သမ်းလာချိန် ရိတ်သိမ်းရပါသည်။
- ❖ အမပွင့်များကို ဦးစွာရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့ အခြောက်ခံသိုလှောင်ပြီးမှ အဖိုပင်များကို ရိတ်သိမ်းပါ။
- ❖ ရိတ်သိမ်းပြီးနေကြာပွင့်များအား တစ်ပွင့်နှင့်တစ်ပွင့် မထပ်စေဘဲ (၂-၃) ရက်နေလှန်းပြီးမှ အစေ့ခြွေရပါသည်။
- ❖ ခြွေပြီး အစေ့တွင်းအစိုဓါတ် (၉ % အောက်) ထိ ရရှိစေရန် နေလှန်း၍ လေလုံအောင်အိတ်များဖြင့် စနစ်တကျထုတ်ပိုးပြီး မှ သိုလှောင်ရပါမည်။

စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်စိုက်ပျိုးခြင်း

ပျားပုံးချခြင်း

ရိတ်သိမ်းခြင်း

နေလှန်းခြင်း

ကွင်းသရုပ်ပြပွဲမှတ်တမ်း

အထွက်နှုန်း

❖ တစ်ဧက အထွက်နှုန်း = ၂၇ တင်း

စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ရာတွင် ရှောင်ရန် အချက်များ

- ❖ အခြားနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းများ၊ ဆီနေကြာစိုက်ခင်းများ နှင့် အနည်းဆုံး မီတာ ၆၀၀ အကွာစိုက်ပျိုးရန် သို့ ပန်းပွင့်ချိန်မတူစေရန် အနည်းဆုံး (၁) လခြား၍ စိုက်ပျိုးနိုင်ရပါမည်။
- ❖ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် အပူချိန်လွန်ကဲခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန်
- ❖ မလိုအပ်ဘဲ ပိုးသတ်ဆေးအလွန်အကျွံ သုံးစွဲခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန်
- ❖ အပင်ယိုင်လဲတတ်သောကြောင့် ရေဝပ်ခြင်းမှ ရှောင်ရှားရန်
- ❖ နောက်ကျရိတ်သိမ်းခြင်း ကို ရှောင်ရှားရန် (ကြွက်၊ ငှက်၊ ခြ)

Isolation Distance

Sl. No.	Crop	m
1	Sunflower	600

စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း၏ တစ်ဧကကုန်ကျစရိတ်

စဉ်	အကြောင်းအရာ	နှုန်း	သင့်ငွေ (ကျပ်)
၁	မြေပြင်ခြင်း	၃စပ် × ၁၈၀၀၀ကျပ်	၅၄၀၀၀
၂	မျိုးစေ့	၄.၅ကီလို×၁၀၀၀၀ကျပ်	၄၅၀၀၀
၃	မြေဩဇာ		
	၁၆ : ၁၆ : ၁၆ (ကွန်ပေါင်း)	၂၅ကီလို	၂၅၀၀၀
	ယူရီယား	၇၅ ကီလို	၄၅၀၀၀
	ပိုတက်ရှ်	၂၅ ကီလို	၂၂၀၀၀
၄	ရေတင်ဆီ	၈ ဂါလံ × ၃၅၀၀ ကျပ်	၂၈၀၀၀
၅	စိုက်ပျိုးစရိတ်	၂ ဦး × ၄၀၀၀ကျပ်	၈၀၀၀
၆	မျိုးကွဲပယ်	၁ ဦး × ၈ကြိမ် × ၂၀၀၀ကျပ်	၁၆၀၀၀
၇	ရိတ်သိမ်းခြင်း	၈ ဦး × ၄၀၀၀ကျပ်	၃၂၀၀၀
၈	နေကြာထုချွေခြင်း	၁၂ ဦး × ၄၀၀၀ကျပ်	၄၈၀၀၀
	စုစုပေါင်း ကုန်ကျစရိတ်		၃၂၃၀၀၀

စပ်မျိုးနေကြာမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း၏ တစ်ဧကအကျိုးအမြတ်

❖ တစ်ဧကအထွက်

$$(၂၇ \text{ တင်း} \times ၃၅၀၀၀ \text{ ကျပ်}) = ၉၄၅၀၀၀ \text{ ကျပ်}$$

$$❖ \text{တစ်ဧကကုန်ကျစရိတ်} = ၃၂၃၀၀၀ \text{ ကျပ်}$$

$$\begin{aligned} ❖ \text{တစ်ဧက အကျိုးအမြတ်} &= ၉၄၅၀၀၀ - ၃၂၃၀၀၀ \text{ ကျပ်} \\ &= ၆၂၂၀၀၀ \text{ ကျပ်} \end{aligned}$$

❖ R line အထွက်

$$(၃ \text{ တင်း} \times ၁၀၀၀၀၀ \text{ ကျပ်}) = ၃၀၀၀၀၀ \text{ ကျပ်}$$

အကြံပြုချက်

- ❖ ပြောင်းလဲလာသော ရာသီဥတုနှင့် အညီ သက်တမ်းတို၍ ရေမြေဒေသနှင့် ကိုက်ညီ သည့် ရေလိုအပ်ချက်နည်း အကျိုးမြတ်များခြင်း၊
- ❖ ဓါတုပိုးသတ်ဆေး သုံးစွဲ မှု လျော့နည်းသည့် အတွက် ပတ်ဝန်းည်ညစ်ညမ်းမှု မရှိခြင်း၊
- ❖ နေကြာဆီသည် ကိုလက်စထရောမပါဝင်သည့်မပြည့်ဝဆီ ဖြစ်သောကြောင့် စားသုံးသူများအတွက်ကျန်းမာရေးနှင့် အညီ အစားအစာအန္တရာယ်ကင်းရှင်းစေခြင်း ကြောင့် နေကြာ သီးနှံ အား ပိုမို စိုက်ပျိုးသင့်ကြောင်း အကြံပြုအပ်ပါသည် ။

ရှေ့ဆက်ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်

- ❖ ဒေသစားသုံးဆီ ဖူလုံရေးအတွက် တပ်ကုန်းမြို့နယ်တွင် နေကြာစိုက်ဧကများတိုးတက်လာအောင် ဆောင်ရွက်သွားပါမည် ။
- ❖ နေကြာမျိုးစေ့လိုအပ်ချက်များလုံလောက်အောင် ဖြန့်ဖြူးနိုင်ရန်
နေကြာမျိုးစေ့ထုတ်စိုက်ခင်းများ
ပိုမိုတိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ပါသည် ။
- ❖ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနနှင့် ပူးပေါင်း၍ နေကြာမျိုးစေ့ထုတ်နည်းပညာများအား
တောင်သူများထံ
ဖြန့်ဖြူးပေးသွားပါမည် ။

ကျေးဇူးတင်ပါသည်။

